

Tisztelt Magyar Bírói Egyesület, Tisztelt Kollégák!

Mindannyiunk előtt ismert tény, hogy 2024. november 22. napján az Igazságügyi miniszter, a Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke, valamint az Országos Bírói Tanács elnöke aláírta a négyoldalú „megállapodás”-nak nevezett – keletkezési körülményei alapján diktátum, tartalma szerint bármilyen tartalommal kitölthető – fogalmazványt a hivatásrendek anyagi megbecsüléséről, valamint az igazságszolgáltatás hatékonyságának javításáról.

A fenti szégyenletes „megállapodás” aláírása ellen a leghatározottabb tiltakozom, attól teljes mértékben elhatárolódom, egyúttal csatlakozok a Magyar Bírói Egyesület közleményéhez, az abban foglaltakkal maradéktalanul egyetértek. Csatlakozom továbbá valamennyi azon Kollégámhoz, akik egyet nem értésüket, tiltakozásukat fejezték ki a „megállapodással” kapcsolatban.

Felfoghatatlan, érthetetlen és a jogállami értékekkel összeegyeztethetetlen mind a „megállapodás” elfogadásához vezető eljárás, mind pedig annak tartalma.

Az Alaptörvény B) cikke szerint Magyarország független, demokratikus jogállam, míg a C) cikk (1) bekezdése értelmében a magyar állam működése a hatalommegosztás elvén alapszik. A hatalommegosztás elve szerint a törvényhozás, a végrehajtás és az igazságszolgáltatás egymástól elkülönül. A hatalommegosztás fenti rendszerében a bírói hatalom a jogszabályok által szabott keretek betartását szolgálja, amely működésének garanciája a bírói függetlenség. A bírói hatalom tehát állandó és politikailag is semleges hatalom, amely kizárólag a törvényeknek van alávetve. Mindez kizárja a bírói hatalomnak a másik két hatalmi ágtól való függését és állandóvá teszi a bíróság működését. (38/1993. (V.11.) AB határozat)

Jogállami keretek között elfogadhatatlannak tartom, hogy az egyik hatalmi ág nyílt zsarolással kényszerítse rá akarátát a másik hatalmi ágra és ettől tegye függővé az igazságszolgáltatásban dolgozók javadalmazását. Elfogadhatatlan és megengedhetetlen, hogy a bírák és igazságügyi alkalmazottak illetményének rendezése bármiféle alku tárgya legyen, azt bármilyen feltételhez kösse a jogalkotó. Az ilyen eljárás önmagában sérti a bírói függetlenséget. A bírói függetlenség – és annak részeként a függetlenséget garantáló illetmény – a jogállamiság garanciája, az áruba nem bocsátható, bármilyen ködös alku tárgya nem lehet.

A fentiekén túl indokolatlannak és szükségtelennek tartom a „megállapodás”-nak az életpályával kapcsolatos elképzeléseit, így a bíróvá váláshoz szükséges korhatár 35 évre történő emelését, továbbá a más jogterületen szerzett szakmai-és élettapasztalat hangsúlyos értékelését, mint ahogy az sem világos, hogy milyen továbbképzési feltételeket kell teljesítenie – a vélhetően – külsős pályázóknak. Mindezek az elképzelések hátrányosan érintik a bírósági szervezetben elhivatottként dolgozó bírósági fogalmazókat és titkárokat.

Ugyancsak aggályos és számos visszaélésre okot adó abszurd elképzelés a járásbírói bírálók esetében az ún. „mozgóbíró” intézményének bevezetése.

Egyúttal külön tiszteletemet és elismerésemet fejezem ki az Országos Bírói Tanács azon tagjainak akik, nem támogatták a „megállapodás” elfogadását, így dr. Csik Attila, dr. Hild Ágnes, dr. Kardos Dóra, dr. Kozlovsky Ágnes, dr. Nagy István András, dr. Pecsénye Csaba és dr. Varga Rita bírótársamnak.

Végezetül idézem dr. Vasvári Csaba bírótársamat: „A bírák függetlensége nem a bírák privilégiuma, hanem az emberek alapjoga. A függetlenség olyan, mint a levegő: csak akkor vesszük észre a hiányát, ha már nincs. Vigyáznunk kell rá nagyon!”

Pécs, 2024. november 26.

Dr. Pecze Balázs
a Pécsi Törvényszék bírója